

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

17 maart 2008

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 21 februari 2003
tot oprichting van een Dienst voor
alimentatievorderingen bij de FOD Financiën**

(ingedien door
mevrouw Colette Burgeon c.s.)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

17 mars 2008

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 février 2003 créant un
Service des créances alimentaires au sein du
SPF Finances**

(déposée par
Mme Colette Burgeon et consorts)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel strekt ertoe verbeteringen aan te brengen in de bestaande regeling inzake hulp aan wie nadeel ondervindt van onbetaalde uitkeringen tot levensonderhoud, en wel als volgt:

- het mogelijk maken dat ook wordt geholpen bij de invordering van de buitengewone kosten (thans geldt die hulp alleen bij de invordering van het maandelijks bedrag);
- de inkomensgrenzen van de alimentatiegerechtigden verhogen;
- komaf maken met de bijdrage die de begunstigde van de hulp moet betalen aan de Dienst voor alimentatievorderingen, die belast is met de hulp bij de invordering;
- aan de Dienst voor alimentatievorderingen de middelen geven om alle dienstige inlichtingen te krijgen.

RÉSUMÉ

La proposition améliore le mécanisme mis en place pour aider les personnes victimes d'impayés de créances alimentaires:

- en permettant une aide pour le recouvrement des frais extraordinaires (actuellement, seul le montant mensuel peut donner lieu à l'aide au recouvrement);
- en augmentant les plafonds de revenus des personnes bénéficiaires;
- en supprimant la contribution du bénéficiaire de l'aide au service des créances alimentaires (chargé de l'aide au recouvrement);
- en donnant à ce même service des créances alimentaires les moyens d'obtenir tout renseignement utile.

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V-N-VA</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democratén</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkoortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>
<i>DOC 52 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i> :	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
	<i>PLEN</i> :
	<i>COM</i> :
	<i>MOT</i> :

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het vraagstuk van de uitkeringen tot levensonderhoud is tweeledig: het betreft de bepaling van het bedrag van de uitkering én het probleem van de onbetaalde bedragen. Iedereen weet immers dat de beslissing een uitkering tot levensonderhoud toe te kennen geenszins garandeert dat die uitkering ook daadwerkelijk zal worden betaald.

Door het niet betalen van de verschuldigde uitkeringen tot levensonderhoud krijgen tal van mensen, van wie velen kinderen ten laste hebben, te maken met permanente of weerkerende en op zijn minst onrechtvaardige financiële moeilijkheden. Om in te spelen op die realiteit heeft de wetgever in 1989 een regeling van voorschotten op die uitkeringen ingesteld.

Die wet van 8 mei 1989 heeft die kwestie van de niet-betaling van de uitkeringen tot levensonderhoud aangepakt vanuit de invalshoek van de bestrijding van de extreme armoede. De Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) hebben toen immers nieuwe taken gekregen, met name de betaling van voorschotten op de uitkeringen tot levensonderhoud ten gunste van de kinderen, na een onderzoek over de bestaansmiddelen van de alimentatiegerechtigden, en de terugvordering, van de alimentatieplichtigen, van de verschuldigde bedragen.

Die wet was dus *de facto* beperkend omdat ze alleen op de alimentatieplichtigen wier inkomsten gelijk waren aan of lager lagen dan het wettelijke bestaansminimum betrekking had. Door op die manier de OCMW's te doen optreden, kon de onderhoudsuitkering ten onrechte worden beschouwd als een sociale bijstand die uitsluitend bedoeld was voor, voorbehouden was aan en gewaarborgd was voor de minstbedeelden.

De uitkering tot levensonderhoud is evenwel nog steeds een burgerrecht dat in acht moet worden genomen, en dat uiteraard moet worden afgedwongen. Er zij aan herinnerd dat er zoiets bestaat als een daadwerkelijke onderhoudsplicht die verder reikt dan de staat van behoeftigheid van het individu, en wel ten aanzien van minderjarige kinderen of van meerderjarige kinderen die nog studeren. Het ligt voor de hand dat de verwekker van een kind het moet voeden, het opvoeden en het alles moet geven wat het nodig heeft, tot het op eigen

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La problématique des pensions alimentaires est double. Elle concerne, d'une part, la fixation du montant de la pension et, d'autre part, celle des impayés. Effectivement, chacun sait que la décision de l'octroi d'une pension alimentaire ne garantit en rien son versement.

Pour répondre à cette réalité qu'est le non-versement des pensions alimentaires dues, qui, faut-il le rappeler, confronte de nombreuses personnes, dont beaucoup ont des enfants à charge, à des difficultés financières permanentes ou récurrentes et pour le moins injustes, le législateur a créé, en 1989, un système d'avances sur pensions alimentaires.

Cette loi du 8 mai 1989 abordait cette question du non-paiement des pensions alimentaires sous l'angle de la lutte contre l'extrême pauvreté. En effet, il a été attribué aux Centres publics d'action sociale (CPAS) de nouvelles missions, à savoir le versement des avances sur pensions alimentaires pour les enfants, après enquête sur les ressources des personnes créancières, et la récupération des montants dus auprès des débiteurs d'aliments.

Cette loi était donc, *de facto*, restrictive dans la mesure où elle ne concernait que les créanciers dont les revenus étaient égaux ou inférieurs au revenu minimum légal. En faisant ainsi intervenir les CPAS, la pension alimentaire pouvait être, à tort, considérée comme une aide sociale destinée, réservée et garantie aux seuls moins favorisés.

Or, la pension alimentaire demeure un droit civil qu'il s'agit de respecter et, bien sûr, de faire respecter. Pour rappel, il existe une véritable «obligation alimentaire» dépassant l'état de besoin de la personne, lorsqu'il s'agit d'enfants mineurs ou d'enfants majeurs encore aux études. Clairement, celui qui conçoit un enfant doit le nourrir, l'élever et lui procurer tout ce dont il a besoin jusqu'à ce qu'il soit autonome. Aussi, l'article 203, § 1er, alinéa 1er, du Code civil établit que «*Les pères et mères sont tenus d'assumer, à proportion de leurs facultés,*

benen staat. Zo geeft artikel 203, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek aan dat «*de ouders (...) naar evenredigheid van hun middelen [dienen] te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kinderen*».

Dat de onderhoudsgerechtigde aanspraak kan maken op de tenuitvoerlegging van het vonnis of van de akte waarin de uitkering tot levensonderhoud is vastgesteld, lijkt eveneens een voor de hand liggende zaak. Het is derhalve volkomen normaal dat onze samenleving geen genoegen kon nemen met de vooruitgang die in 1989 werd geboekt, aangezien die regelgeving de toepassing van dat recht voor slechts een (beperkt) deel van de bevolking kon waarborgen.

In de voorbereidende besprekingen van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën (waarbij de bevoegdheid voor de regeling niet langer de OCMW's, maar wel de FOD Financiën toekwam) is er vaak op gewezen dat de beslissing van de rechter die zich uitspreekt over een vordering tot levensonderhoud daadwerkelijk moet kunnen worden afgedwongen, en dat de toepassing ervan bovenal effectief gewaarborgd moet zijn ten aanzien van de onderhoudsgerechtigde, zeker als het een kind betreft.

Met de voormelde wet van 21 februari 2003 lag het derhalve in de bedoeling een universele dienst op te richten die voorschotten verleent op niet-betaalde dan wel onregelmatig betaalde uitkeringen tot levensonderhoud en overgaat tot de invordering ervan.

Aldus werd bij de FOD Financiën een Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) opgericht, die werd gelast het bedrag van de niet-betaalde uitkeringen tot levensonderhoud voor te schieten aan de onderhoudsgerechtigen en die middelen, alsook alle achterstallen, te recupereren bij de onderhoudsplichtige. Elkeen die recht had op een uitkering tot levensonderhoud (voorzichzelf dan wel voor een kind) kon dus de invordering ervan vorderen; bovendien kon die persoon om een voorzag vragen van zodra het onderhoudsgeld in de vorige 12 maanden gedurende twee – al dan niet opeenvolgende – maanden niet was betaald.

Jammer genoeg bleek bij de tenuitvoerlegging van deze wet dat zij op tal van punten te kort schoot – voornamelijk op grond van budgettaire problemen. Ze werd dan ook driemaal gewijzigd.

Zonder over die opeenvolgende wijzigingen in detail te willen treden, kan worden gesteld dat de DAVO momenteel op twee vlakken optreedt.

l'hébergement, l'entretien, la surveillance, l'éducation et la formation de leurs enfants».

Le principe selon lequel le créancier d'aliments a droit à l'exécution du jugement ou de l'acte par lequel la pension alimentaire a été fixée semble également logique. Il était donc normal que notre société ne puisse se contenter de l'avancée de 1989 qui ne garantissait l'application de ce droit qu'à une certaine frange, limitée, de la population.

Comme cela a été maintes fois répété lors des débats préparatoires à l'adoption de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du Service public fédéral (SPF) Finances, qui retire aux CPAS le système précédemment mentionné pour l'instituer au sein du SPF Finances, la décision rendue par le juge qui statue sur une demande d'aliments doit pouvoir être effectivement contraignante et, surtout, effectivement garantie au créancier d'aliments, d'autant plus lorsque le bénéficiaire de cette pension est un enfant.

La loi du 21 février 2003 précitée a ainsi instauré ce que l'on a voulu, et cru, pouvoir dénommer un service universel d'avances et de recouvrement des pensions alimentaires mal ou non payées.

Fut institué, au sein du SPF des Finances, un Service de créances alimentaires (SECAL), dont la mission était d'avancer aux personnes l'argent des pensions alimentaires non payées et de récupérer ces sommes, et tous les arriérés, chez celui qui devait les payer. Toute personne qui avait le droit de percevoir une pension alimentaire (pour elle-même ou pour un enfant) pouvait donc demander le recouvrement de celle-ci, mais également des avances, dès qu'il y avait deux mois, consécutifs ou non, d'impayés au cours des 12 derniers mois.

Malheureusement, cette loi, majoritairement en raison de problèmes budgétaires, a connu de nombreux ratés dans sa mise en œuvre et a ainsi, à trois reprises, été modifiée.

Sans revenir sur le détail de ces modifications successives, le SECAL intervient aujourd'hui sous deux formes.

De eerste taak van de DAVO bestaat erin de uitkeringen tot levensonderhoud én alle achterstallige bedragen te innen bij en te vorderen van de onderhoudsplichtigen met betalingsachterstand (artikel 3, § 1, van de wet van 21 februari 2003). De gerechtigden kunnen zowel kinderen, echtgenoten of samenwonenden zijn, en er is niet voorzien in een inkomensvereiste. Aan de geest van de wet, zoals die in februari 2003 is aangenomen, is op dat punt geen afbreuk gedaan.

Voorts verleent de DAVO ook maandelijkse voorschotten (artikel 3, § 2, zoals gewijzigd bij de programmawet van 22 december 2003) op het onderhoudsgeld dat uitsluitend aan de kinderen verschuldigd is (deze maatregel gold oorspronkelijk ook voor ex-echtgenoten en ex-samenwonenden). Of voorschotten al dan niet worden toegekend, hangt evenwel af van de bestaansmiddelen van de persoon aan wie «de bewaring van het kind werd toegekend». Die middelen mogen een bepaalde boven-grens niet overschrijden, en zijn voor 2008 vastgesteld op 1.224 euro, te verhogen met 58 euro per kind ten laste (artikel 4).

De logica om aan bijstand door de OCMW's te doen, zoals die vóór 2003 bestond, blijft uiteindelijk voortduren, want het instellen van een dergelijk lage inkomensgrens komt erop neer dat alleen de kinderen die zijn toegewezen aan een ouder met een laag inkomen, recht geven om op de DAVO een beroep te doen.

De indieners vinden dan ook dat de gezinnen waarvan het inkomen lager ligt dan het gemiddeld netto belastbaar inkomen (voor 2004 bedroeg dat 18.139 euro of 1.911 euro netto), waarbij per kind een supplement komt van 58 euro, de voorschotten op het onderhoudsgeld moeten kunnen genieten.

De indieners van deze tekst zijn zich bewust van de huidige budgettaire beperkingen, maar vinden niettemin dat de DAVO door het voornoemde inkomensniveau dat al dan niet recht geeft op voorschotten, met de economische werkelijkheid van veel te veel gezinnen geen rekening houdt. Het thans in aanmerking genomen niveau sluit te veel personen uit, ook al werken die voltijds voor een zelfs gewoon loon, en niettemin talrijke en ernstige moeilijkheden hebben om elke maand de eindjes aan elkaar te knopen.

De indieners vinden het dus belangrijk die inkomens-grens te verhogen, maar ook rekening te houden met de echte financiële toestand van de alimentatiegerechtigde, naar het voorbeeld van wat trouwens voor de alimentatieplichtige geschiedt. Zo wordt voorgesteld de collectieve schuldenregeling te overwegen als criterium dat stelselmatig recht geeft op dat voorschot.

La première forme concerne la perception des créances alimentaires auprès des débiteurs défaillants et le recouvrement de tous les arriérés dus par ces débiteurs (article 3, § 1er, de la même loi du 21 février 2003). Les bénéficiaires en sont les enfants, les époux ou cohabitants et aucune condition de revenus n'est exigée. L'esprit de la loi, telle que votée en février 2003, n'a, sur ce point, pas été dénaturé.

La seconde forme d'intervention est l'octroi d'avances mensuelles (article 3, § 2, tel que modifié par la loi-programme du 22 décembre 2003) sur les pensions dues exclusivement aux enfants (cette mesure était initialement ouverte aux ex-époux et ex-cohabitants). L'octroi de ces avances est cependant conditionné par le niveau de revenus de la personne qui a la garde de l'enfant. Ainsi, ces revenus ne peuvent dépasser un certain plafond, qui, en chiffres 2008, est fixé à 1.224 euros, auxquels il faut ajouter 58 euros par enfant à charge (article 4).

La logique CPAS, telle qu'elle existait avant 2003, perdure finalement car, avoir fixé un plafond de revenus si bas revient à considérer que seuls les enfants dont la garde a été octroyée à un parent dont les revenus sont modestes est en droit de recourir audit Service.

Les auteurs considèrent donc que les familles dont le revenu est inférieur au revenu médian net imposable (pour 2004, il est de 18.139 euros, soit 1.911 euros net par mois), auquel s'ajoute un supplément par enfant de 58 euros, doivent pouvoir bénéficier des avances sur pension alimentaire.

Tout en étant conscients des limites du cadre budgétaire actuel, les auteurs du présent texte estiment que le SECAL, en raison du niveau de revenus susmentionné ouvrant ou non le droit aux avances, ignore la réalité économique de beaucoup trop de familles. En travaillant à temps plein, sans toutefois bénéficier d'un salaire mirobolant, le niveau actuel retenu exclut trop de personnes qui, pourtant, rencontrent de nombreuses et sérieuses difficultés à nouer chaque mois les deux bouts.

Il apparaît donc important pour les auteurs de relever le plafond, mais également de tenir compte de la situation financière réelle du créancier d'aliments, à l'image de ce qui se fait d'ailleurs pour le débiteur. Ainsi, il est proposé de considérer le règlement collectif de dettes comme critère ouvrant, de manière systématique, ce droit aux avances.

Het blijkt ook dat de DAVO de zogenaamde buiten-gewone kosten niet int en invordert. Die zijn meestal bepaald in de vonnissen en bij vonnis bekrachtigde overeenkomsten, maar het bedrag ervan is logischerwijze niet begroot in de berekening van het onderhoudsgeld. De indieners vinden dat die evenwel heel duur kunnen uitvallen en vaak onvoorzienbaar zijn, en dus lijkt het normaal dat beide ouders ertoe bijdragen.

Tot slot wordt ook in de afschaffing voorzien van de bijdrage voor de werkingskosten van de DAVO, die thans ten laste valt van de alimentatiegerechtigde ten belope van 5% van het bedrag van de geïnde of ingevorderde alimentatieschuld. De alimentatiegerechtigde, die kan wijzen op een gerechtelijke uitspraak, op een recht, moet dit gewoonweg zien uitvoeren. Wie bovendien bij de DAVO gaat aankloppen, doet dit heel vaak omdat hij financiële moeilijkheden heeft. Het is dus niet redelijk een deel van die soms nauwelijks toereikende verschuldigde bedragen aldus af te romen.

Il apparaît également que le SECAL n'assure pas la perception et le recouvrement des frais que l'on dit extraordinaires. Ces frais extraordinaires sont le plus souvent définis dans les jugements ou conventions entérinées par jugement mais leurs montants n'ont, logiquement, pas été budgétisés dans le calcul de la pension alimentaire. Les auteurs estiment que ceux-ci peuvent toutefois être très onéreux, sont souvent imprévisibles et il semble donc normal que les deux parents y contribuent.

Enfin, il est également prévu de supprimer la contribution aux frais de fonctionnement du SECAL, qui est actuellement à la charge du créancier à hauteur de 5% du montant de la créance alimentaire perçue ou recouvrée. Le créancier, fort d'une décision de justice, d'un droit, doit voir ce dernier simplement exécuté. De plus, celui qui fait appel au SECAL le fait bien souvent parce qu'il rencontre des difficultés financières. Il n'est donc pas raisonnable de détourner de la sorte une partie de ces sommes dues qui, parfois, suffisent déjà à peine.

Colette BURGEON (PS)
Yvan MAYEUR (PS)
Sophie PÉCRIAUX (PS)
Freya VAN DEN BOSSCHE (sp.a-spirit)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 3, § 1, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, zoals vervangen bij de programmawet van 22 december 2003, wordt aangevuld met het volgende lid:

«De Dienst kan eveneens optreden met het oog op de inning en invordering van de buitengewone kosten, wanneer die zijn vermeld in de in artikel 2, 1°, a, bedoelde stukken.».

Art. 3

In artikel 4, § 1, van dezelfde wet, zoals vervangen bij de programmawet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. in het eerste lid worden de woorden «niet hoger zijn dan het bedrag vermeld in artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, in voorkomend geval verhoogd met het bedrag vastgesteld in artikel 1409, § 1, vierde lid, en geïndexeerd overeenkomstig de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek» vervangen door de woorden «niet hoger zijn dan het gemiddeld netto belastbaar inkomen zoals berekend door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de Federale Overheidsdienst Economie, kmo, Middenstand en Energie»;

2. deze paragraaf wordt aangevuld met het volgende lid:

«Het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld als bedoeld in artikel 2, 1°, a, wordt systematisch toegekend wanneer de in het eerste lid bedoelde personen overeenkomstig de artikelen 1675/2 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek een collectieve schuldenregeling hebben verkregen.».

Art. 4

Artikel 5, tweede lid, van dezelfde wet, zoals vervangen bij de programmawet van 22 december 2003, wordt vervangen als volgt:

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 3, § 1er, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, est complété par l'alinéa suivant:

«Le Service pourra également agir pour percevoir et recouvrer les frais extraordinaires, lorsque ceux-ci sont définis dans les documents tels que visés à l'article 2, 1°, a.».

Art. 3

À l'article 4, § 1er, de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1. à l'alinéa 1er, les mots «ne sont pas supérieures au montant visé à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, majoré le cas échéant du montant fixé par l'article 1409, § 1er, alinéa 4, précité et indexé conformément aux dispositions du Code Judiciaire.» sont remplacés par les mots «ne sont pas supérieures au revenu médian net imposable, tel que calculé par la Direction générale Statistique et information économique du Service public fédéral Économie, PME, Classes moyennes et Énergie;»

2. ce paragraphe est complété par l'alinéa suivant:

«Le droit aux avances sur pension alimentaire mentionnée à l'article 2, 1°, a, est systématiquement attribué lorsque les personnes visées à l'alinéa 1er ont obtenu un règlement collectif de dettes, conformément aux articles 1675/2 et suivants du Code Judiciaire.».

Art. 4

L'article 5, alinéa 2, de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, est remplacé comme suit:

«Het bedrag van die bijdrage wordt bepaald op 10% van het bedrag van de te innen of in te vorderen hoofdsommen, ten laste van de onderhoudsplichtige.».

Art. 5

Artikel 16 van dezelfde wet, zoals vervangen bij de programmawet van 22 december 2003, wordt aangevuld met een § 4, luidend als volgt:

«§ 4. De Dienst kan bij de overheidsdiensten dan wel bij instellingen die zijn belast met taken van openbare dienst, inlichtingen inwinnen omtrent de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtige.».

28 februari 2008

«Le montant de cette contribution est fixé à 10% du montant des sommes à percevoir ou à recouvrer, en principal, à charge du débiteur d'aliments.».

Art. 5

L'article 16 de la même loi, modifié par la loi du 22 décembre 2003, est complété par un § 4, rédigé comme suit:

«§ 4. Le Service peut demander tout renseignement utile concernant les moyens d'existence du débiteur d'aliments auprès des services publics ou des institutions chargées de tâches d'utilité publique.».

28 février 2008

Colette BURGEON (PS)
Yvan MAYEUR (PS)
Sophie PÉCRIAUX (PS)
Freya VAN DEN BOSSCHE (sp.a-spirit)

BIJLAGE

ANNEXE

BASISTEKST**Wet van 21 februari tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën**

Art. 3.— § 1. De Dienst voor alimentatievorderingen is belast met de inning of invordering van het onderhoudsgeld ten laste van de onderhoudsplichtige.

§ 2. De Dienst betaalt voorschotten op één of verscheidene en welbepaalde termijnen van de onderhoudsgelden bedoeld in artikel 2, 1°, a.

De betaling van de voorschotten op onderhoudsgeld door de Dienst voor alimentatievorderingen doet geen afbreuk aan de toepassing van de strafbepalingen voorgeschreven in geval van niet-betaling van die vorderingen door de onderhoudsplichtige en, met name, van de artikelen 391bis en 391ter van het Strafwetboek.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de toekenning van voorschotten uitbreiden tot de onderhoudsgelden bedoeld in artikel 2, 1°, b.

Art. 4.— § 1. Het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld bedoeld in artikel 2, 1°, a, wordt toegekend wanneer de maandelijkse bestaansmiddelen, hetzij van de niet-onderhoudsplichtige vader of moeder of van de persoon aan wie bij rechterlijke beslissing de bewaring van het kind werd toegekend, hetzij van het kind indien het meerderjarig is en niet met bovenvermelde persoon leeft, niet hoger zijn dan het bedrag vermeld in artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, in voorkomend geval verhoogd met het bedrag vastgesteld in artikel 1409, § 1, vierde lid, en geïndexeerd overeenkomstig de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

Enkel de persoonlijke bestaansmiddelen van de personen bedoeld in het eerste lid, met uitsluiting van de bestaansmiddelen van zijn of haar echtgenoot of partner, worden in aanmerking genomen.

Het bedrag van de bestaansmiddelen van de personen bedoeld in het eerste lid, wordt berekend overeenkomstig artikel 1411 van het Gerechtelijk Wetboek.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL**Wet van 21 februari tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën**

Art. 3.— § 1. De Dienst voor alimentatievorderingen is belast met de inning of invordering van het onderhoudsgeld ten laste van de onderhoudsplichtige.

De Dienst kan eveneens optreden met het oog op de inning en invordering van de buitengewone kosten, wanneer die zijn vermeld in de in artikel 2, 1°, a, bedoelde stukken.

§ 2. De Dienst betaalt voorschotten op één of verscheidene en welbepaalde termijnen van de onderhoudsgelden bedoeld in artikel 2, 1°, a.

De betaling van de voorschotten op onderhoudsgeld door de Dienst voor alimentatievorderingen doet geen afbreuk aan de toepassing van de strafbepalingen voorgeschreven in geval van niet-betaling van die vorderingen door de onderhoudsplichtige en, met name, van de artikelen 391bis en 391ter van het Strafwetboek.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de toekenning van voorschotten uitbreiden tot de onderhoudsgelden bedoeld in artikel 2, 1°, b.

Art. 4.— § 1. Het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld bedoeld in artikel 2, 1°, a, wordt toegekend wanneer de maandelijkse bestaansmiddelen, hetzij van de niet-onderhoudsplichtige vader of moeder of van de persoon aan wie bij rechterlijke beslissing de bewaring van het kind werd toegekend, hetzij van het kind indien het meerderjarig is en niet met bovenvermelde persoon leeft, niet hoger zijn dan het gemiddeld netto belastbaar inkomen zoals berekend door de *Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de Federale Overheidsdienst Economie, kmo, Middenstand en Energie*.

Enkel de persoonlijke bestaansmiddelen van de personen bedoeld in het eerste lid, met uitsluiting van de bestaansmiddelen van zijn of haar echtgenoot of partner, worden in aanmerking genomen.

Het bedrag van de bestaansmiddelen van de personen bedoeld in het eerste lid, wordt berekend overeenkomstig artikel 1411 van het Gerechtelijk Wetboek.

TEXTE DE BASE**Loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires auprès du SPF Finances**

Art. 3.— § 1er. Le Service des créances alimentaires a pour mission de percevoir ou de recouvrer les créances alimentaires à charge du débiteur d'aliments.

§ 2. Le Service octroie des avances afférentes à un ou plusieurs termes déterminés de pensions alimentaires visées à l'article 2, 1°, a.

Le paiement des avances des créances alimentaires par le Service des créances alimentaires ne porte pas atteinte à l'application des dispositions pénales prévues en cas de non-paiement de ces créances par le débiteur d'aliments et, notamment, les articles 391bis et 391ter du Code pénal.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre l'attribution des avances aux pensions alimentaires visées à l'article 2, 1°, b.

Art. 4. — § 1er. Le droit aux avances sur pension alimentaire mentionné à l'article 2, 1°, a, est attribué quand les ressources mensuelles, soit du père ou de la mère non débiteur d'aliments ou de la personne s'étant vu attribuer par décision judiciaire la garde de l'enfant, soit de l'enfant si celui-ci est majeur et ne vit pas avec la personne précitée, ne sont pas supérieures au montant visé à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, majoré le cas échéant du montant fixé par l'article 1409, § 1er, alinéa 4, précité et indexé conformément aux dispositions du Code Judiciaire.

Seules les ressources propres des personnes visées à l'alinéa 1er, à l'exclusion des ressources de son conjoint ou de son partenaire, sont prises en compte.

Le montant des moyens d'existence visé au 1er alinéa est calculé conformément à l'article 1411 du Code Judiciaire.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION**Loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires auprès du SPF Finances**

Art. 3.— § 1er. Le Service des créances alimentaires a pour mission de percevoir ou de recouvrer les créances alimentaires à charge du débiteur d'aliments.

Le Service pourra également agir pour percevoir et recouvrer les frais extraordinaires, lorsque ceux-ci sont définis dans les documents tels que visés à l'article 2, 1°, a.

§ 2. Le Service octroie des avances afférentes à un ou plusieurs termes déterminés de pensions alimentaires visées à l'article 2, 1°, a.

Le paiement des avances des créances alimentaires par le Service des créances alimentaires ne porte pas atteinte à l'application des dispositions pénales prévues en cas de non-paiement de ces créances par le débiteur d'aliments et, notamment, les articles 391bis et 391ter du Code pénal.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre l'attribution des avances aux pensions alimentaires visées à l'article 2, 1°, b.

Art. 4. — § 1er. Le droit aux avances sur pension alimentaire mentionné à l'article 2, 1°, a, est attribué quand les ressources mensuelles, soit du père ou de la mère non débiteur d'aliments ou de la personne s'étant vu attribuer par décision judiciaire la garde de l'enfant, soit de l'enfant si celui-ci est majeur et ne vit pas avec la personne précitée, **ne sont pas supérieures au revenu médian net imposable, tel que calculé par la Direction générale Statistique et information économique du Service public fédéral Économie, PME, Classes moyennes et Énergie**

Seules les ressources propres des personnes visées à l'alinéa 1er, à l'exclusion des ressources de son conjoint ou de son partenaire, sont prises en compte.

Le montant des moyens d'existence visé au 1er alinéa est calculé conformément à l'article 1411 du Code Judiciaire.

Het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld als bedoeld in artikel 2, 1°, a, wordt systematisch toegekend wanneer de in het eerste lid bedoelde personen overeenkomstig de artikelen 1675/2 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek een collectieve schuldenregeling hebben verkregen.

§ 2. Het bedrag van elk van de voorschotten is gelijk aan het onderhoudsgeld, in voorkomend geval geïndexeerd, met een maximum van 175 euro per maand en per onderhoudsgerechtigde.

In geval van gedeeltelijke betaling van een termijn van het onderhoudsgeld door de onderhoudsplichtige ten belope van een bedrag dat lager is dan het bedrag vastgesteld in het eerste lid, wordt het voorschot beperkt tot het verschil tussen het bedrag vastgesteld in eerste lid en het werkelijk ontvangen bedrag.

§ 3. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het maximumbedrag en de toekenningsmodaliteiten van het voorschot wijzigen.

Art. 5. — De tegemoetkoming van de Dienst voor alimentatievorderingen geeft aanleiding tot de betaling van een bijdrage in de werkingskosten van deze dienst.

Het bedrag van die bijdrage wordt bepaald als volgt:

1) ten laste van de onderhoudsplichtige: 10% van het bedrag van de te innen of in te vorderen hoofdsommen;

2) ten laste van de onderhoudsgerechtigde: 5% van het bedrag de geïnde of ingevorderde sommen. Indien de Dienst voor alimentatievorderingen aan de onderhoudsgerechtigde voorschotten heeft toegekend, dan wordt de bijdrage in de werkingskosten enkel berekend op het bedrag van het saldo van de ingevorderde onderhoudsuitkering en op het bedrag van de ingevorderde achterstallen.

Voor de toepassing van artikel 1992 van het Burgerlijk Wetboek wordt de bijdrage in de werkingskosten van de Dienst niet beschouwd als loon.

Art. 16. — § 1. De in de artikelen 1409, 1409bis en 1410, § 1, § 2, 1° tot 6°, § 3 en § 4, van het Gerechtelijk Wetboek vastgelegde beperkingen en uitsluitingen inzake de overdracht en het beslag zijn niet van toepassing.

§ 2. Het bedrag van elk van de voorschotten is gelijk aan het onderhoudsgeld, in voorkomend geval geïndexeerd, met een maximum van 175 euro per maand en per onderhoudsgerechtigde.

In geval van gedeeltelijke betaling van een termijn van het onderhoudsgeld door de onderhoudsplichtige ten belope van een bedrag dat lager is dan het bedrag vastgesteld in het eerste lid, wordt het voorschot beperkt tot het verschil tussen het bedrag vastgesteld in eerste lid en het werkelijk ontvangen bedrag.

§ 3. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het maximumbedrag en de toekenningsmodaliteiten van het voorschot wijzigen.

Art. 5. — De tegemoetkoming van de Dienst voor alimentatievorderingen geeft aanleiding tot de betaling van een bijdrage in de werkingskosten van deze dienst.

Het bedrag van die bijdrage wordt bepaald op 10% van het bedrag van de te innen of in te vorderen hoofdsommen, ten laste van de onderhoudsplichtige.

Art. 16. — § 1. De in de artikelen 1409, 1409bis en 1410, § 1, § 2, 1° tot 6°, § 3 en § 4, van het Gerechtelijk Wetboek vastgelegde beperkingen en uitsluitingen inzake de overdracht en het beslag zijn niet van toepassing.

Le droit aux avances sur pension alimentaire mentionnée à l'article 2, 1°, a, est systématiquement attribué lorsque les personnes visées à l'alinéa 1er ont obtenu un règlement collectif de dettes, conformément aux articles 1675/2 et suivants du Code Judiciaire.

§ 2. Le montant de chacune des avances est égal à celui de la pension alimentaire, le cas échéant, indexé, avec un maximum de 175 euros par mois et par créancier d'aliments.

En cas de paiement partiel d'un terme de la pension alimentaire par le débiteur d'aliments d'un montant inférieur à celui fixé à l'alinéa 1er, l'avance est limitée à la différence entre le montant fixé à l'alinéa 1er et le montant effectivement perçu.

§ 3. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, modifier le montant maximal et les modalités de l'octroi de l'avance.

Art. 5. — L'intervention du Service des créances alimentaires entraîne le paiement d'une contribution aux frais de fonctionnement de ce service.

Le montant de cette contribution est fixé comme suit:

1) à charge du débiteur d'aliments: 10% du montant des sommes à percevoir ou à recouvrer en principal;

2) à charge du créancier d'aliments: 5% du montant de la créance alimentaire perçue ou recouvrées. Si le Service des créances alimentaires a attribué des avances au créancier d'aliments, la contribution est uniquement calculée sur le montant du solde de la créance et sur le montant des arriérés recouvrés.

Pour l'application de l'article 1992 du Code civil, la contribution aux frais de fonctionnement du Service n'est pas considérée comme salaire.

Art. 16. — § 1er. Les limitations et exclusions de cession et de saisie prévues aux articles 1409, 1409bis et 1410, § 1er, § 2, 1° à 6°, § 3 et § 4, du Code judiciaire ne sont pas applicables.

§ 2. Le montant de chacune des avances est égal à celui de la pension alimentaire, le cas échéant, indexé, avec un maximum de 175 euros par mois et par créancier d'aliments.

En cas de paiement partiel d'un terme de la pension alimentaire par le débiteur d'aliments d'un montant inférieur à celui fixé à l'alinéa 1er, l'avance est limitée à la différence entre le montant fixé à l'alinéa 1er et le montant effectivement perçu.

§ 3. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, modifier le montant maximal et les modalités de l'octroi de l'avance.

Art. 5. — L'intervention du Service des créances alimentaires entraîne le paiement d'une contribution aux frais de fonctionnement de ce service.

Le montant de cette contribution est fixé à 10% du montant des sommes à percevoir, ou à recouvrer, en principal, à charge du débiteur d'aliments.

Art. 16. — § 1er. Les limitations et exclusions de cession et de saisie prévues aux articles 1409, 1409bis et 1410, § 1er, § 2, 1° à 6°, § 3 et § 4, du Code judiciaire ne sont pas applicables.

§ 2. Geen enkele invordering mag nochtans geschieden zolang de onderhoudsplichtige het leefloon geniet of indien hij slechts beschikt over bestaansmiddelen die lager liggen of gelijk zijn aan het bedrag van het leefloon waarop hij aanspraak zou kunnen maken.

Bovendien mag de invordering niet tot resultaat hebben dat de onderhoudsplichtige slechts zou beschikken over bestaansmiddelen die lager liggen dan het bedrag van het leefloon waarop hij aanspraak zou kunnen maken.

§ 3. Indien de onderhoudsplichtige overeenkomstig artikel 1675/2 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek een collectieve schuldenregeling heeft verkregen, wordt de Dienst voor alimentatievorderingen, voor de toepassing van de artikelen 1675/7 en 1675/13 van het Gerechtelijk Wetboek, geacht een schuldeiser van onderhoudsgelden te zijn.

§ 2. Geen enkele invordering mag nochtans geschieden zolang de onderhoudsplichtige het leefloon geniet of indien hij slechts beschikt over bestaansmiddelen die lager liggen of gelijk zijn aan het bedrag van het leefloon waarop hij aanspraak zou kunnen maken.

Bovendien mag de invordering niet tot resultaat hebben dat de onderhoudsplichtige slechts zou beschikken over bestaansmiddelen die lager liggen dan het bedrag van het leefloon waarop hij aanspraak zou kunnen maken.

§ 3. Indien de onderhoudsplichtige overeenkomstig artikel 1675/2 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek een collectieve schuldenregeling heeft verkregen, wordt de Dienst voor alimentatievorderingen, voor de toepassing van de artikelen 1675/7 en 1675/13 van het Gerechtelijk Wetboek, geacht een schuldeiser van onderhoudsgelden te zijn.

§ 4. De Dienst kan bij de overheidsdiensten dan wel bij instellingen die zijn belast met taken van openbare dienst, inlichtingen inwinnen omtrent de bestaansmiddelen van de onderhoudsplichtige.

§ 2. Toutefois, aucun recouvrement ne peut être effectué aussi longtemps que le débiteur d'aliments bénéficie du revenu d'intégration ou ne dispose que de ressources d'un montant inférieur ou égal au montant du revenu d'intégration auquel il aurait droit.

De plus, le recouvrement ne peut pas avoir pour effet de faire descendre les ressources du débiteur au-dessous du montant du revenu d'intégration auquel il aurait droit.

§ 3. Si le débiteur d'aliments a obtenu un règlement collectif de dettes conformément aux articles 1675/2 et suivants du Code judiciaire, le Service des créances alimentaires, est réputé avoir la qualité de créancier de pensions alimentaires, pour l'application des articles 1675/7 et 1675/13 du Code judiciaire.

§ 2. Toutefois, aucun recouvrement ne peut être effectué aussi longtemps que le débiteur d'aliments bénéficie du revenu d'intégration ou ne dispose que de ressources d'un montant inférieur ou égal au montant du revenu d'intégration auquel il aurait droit.

De plus, le recouvrement ne peut pas avoir pour effet de faire descendre les ressources du débiteur au-dessous du montant du revenu d'intégration auquel il aurait droit.

§ 3. Si le débiteur d'aliments a obtenu un règlement collectif de dettes conformément aux articles 1675/2 et suivants du Code judiciaire, le Service des créances alimentaires, est réputé avoir la qualité de créancier de pensions alimentaires, pour l'application des articles 1675/7 et 1675/13 du Code judiciaire.

§ 4. Le Service peut demander tout renseignement utile concernant les moyens d'existence du débiteur d'aliments auprès des services publics ou des institutions chargées de tâches d'utilité publique.